

Motion till riksdagen 2005/06:Ub572

av **Veronica Palm m.fl. (s)**

HBT-personer och utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utbildning och pedagogiska verktyg kommer lärare till del kring frågor om homo- och bisexuella samt transpersoner.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en ändring i högskoleförordningen för utbildningar med examina.

Bakgrund

Varje dag diskrimineras människor på grund av sin sexuella läggning. Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera. Alla människor har lika värde och ska bemötas med respekt. Vi vill skapa ett samhälle utan fördomar och diskriminering, ett samhälle där alla behövs och får plats – där alla har samma rätt och samma värde.

Bisexuella, homosexuella och transpersoner har länge utsatts för ett strukturellt förtryck som tagit sig uttryck i diskriminerande lagstiftning, osynliggörande samt ytterst psykiskt och fysiskt våld. Vi socialdemokrater vill på samhällslivets alla områden bekämpa kvarvarande orättvisor som drabbar dessa grupper.

Vi anser att lagstiftningen fungerar som attitydmarkering av vad vi gemensamt har för grundläggande syn. Parallellt måste vi dock alla arbeta tillsammans för att förändra de attityder som finns runt omkring oss, på arbetsplatsen eller fritiden, i skolan och i hemmet. Mycket har gjorts på lagstiftningsområdet men vi slutar inte förrän vi nått hela vägen.

Fel! Okänt namn på

HBT-personer och skolan

Sverige är i dag ett mångkulturellt samhälle. Redan från födseln gör fördomar och uppfostran att tjejer och killar får olika möjligheter och förutsättningar. Detta förstärks inte minst under skoltiden. Skolan är den plats där ungdomar tillbringar mest tid under sin uppväxt. Det är här man formas, utvecklas och förbereds för sitt vuxna liv. Det ligger på skolans ansvar att ge eleverna en undervisning där man redan från början lär sig att arbeta mot könsdiskriminering och sexuella trakasserier och där man uppmuntrar unga att bryta de traditionella yrkesvalen.

Som elev i en obligatorisk skola ska man inte behöva möta personal med negativ eller bristande kunskap och förståelse för homosexuella, bisexuella eller transpersoner.

Det finns familjer där föräldrarna är av samma kön men de blivande lärarna får inte i sin utbildning de verktyg de behöver för att möta de olika familjerna. Hur ska förskollärare, barnskötare, lärare och personal i andra funktioner som möter elever kunna förklara för dem varför Emma har två pappor eller två mammor om HBT-frågorna inte är ett något man har rätt att få pedagogisk utbildning i.

Den nya lärarutbildningen fick en ansiktslyftning för några år sedan. Det är nu en modern utbildning som utbildar samhällsmedvetna och reflekterande lärare som är bättre på att stimulera eleverna att själva söka kunskap. Men i Lärarutbildningskommitténs betänkande som föregick lagen talas det om mångfald men det fanns inget i texten om homosexuella, bisexuella eller transpersoner.

Konsekvensen kan bli att vissa lärare idag arbetar med frågor rörande sex och samlevnad och undervisar om dessa frågor utan att ha utbildning och kunskap om HBT-frågor. Detta är helt orimligt.

Regeringen bör därför verka för att Skolverket och andra berörda verk och institutioner kräver att lärare får utbildning om homosexuellas, bisexuellas och transpersoners livsvillkor. Det gäller inte bara kunskap om grupperna utan även pedagogiska verktyg att synliggöra dessa livsval som lika självklara som andra livsval.

HBT-personer och utbildningsväsendet

Det är inte heller längre självklart att alla tillhör samma kultur eller samma livsstil. Fortfarande drabbas dock många människor av diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, kön, funktionshinder eller sexuell läggning. Det är därför viktigt att man som ung vet att man med förtroende ska kunna vända sig till sin lärare och annan elevvårdspersonal och vara säker på att man möts av professionella och kunniga människor.

Lärarstuderande är i bästa fall ett representativt urval av den svenska befolkningen. Detta innebär också att lärarstuderande kan bära på mer eller mindre starka fördomar mot homo- och bisexuella och transpersoner. En

Fel! Okänt namn på

fråga som är helt central här är hur man i lärarutbildningen klarar av att undanröja fördomar så att inte elever i det svenska obligatoriska skolväsendet framgent riskerar att möta lärare med bristande kunskaper eller rent av lärare med uttalat negativ inställning till homo- och bisexualitet.

De blivande lärarna bör lära sig hantera de vanligaste förekommande fördomarna om homo- och bisexualitet. Samhällets syn på homo- och bisexuell kärlek såsom jämställd med heterosexuell kärlek är den syn som lärare förväntas ge uttryck för.

Därför bör kunskap om homo- och bisexuella samlevnadsformer ingå som en del av examensordningen för inte bara lärare utan även inom andra relevanta yrkesutbildningar. Ett förtydligande av examensförordningen i högskoleförordningen bör därför göras för följande yrkesexamina: barnmorske-, barn- och ungdomspedagogisk-, grund- och gymnasieläraryrket, juris kandidat-, läkar-, psykolog- och psykoterapeut-, sjuksköterske-, social omsorgs-, socio-nom-, polis- samt teologie kandidatexamen.

Regeringen bör av samma anledning också verka för att Högskoleverket och andra berörda verk och institutioner medvetet och aktivt arbetar för att förbättra utbildningen så att homosexuellas, bisexuellas och transpersoners livsvillkor tydligt belyses till blivande lärare på ett objektivt sätt.

Stockholm den 5 oktober 2005

Veronica Palm (s)

Raimo Pärssinen (s)

Anders Bengtsson (s)

Börje Vestlund (s)

Marina Pettersson (s)

Anneli Särnblad (s)

Eva Arvidsson (s)

Hillevi Larsson (s)

Kerstin Andersson (s)

Inger Jarl Beck (s)